

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 80 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuller, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografeii”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

Politică reală.

Mulți ani, aproape decenii, Viena, centrul dinasticismului, a fost dominată de curentul birocrat aliat cu exclusivismul hegemoniei germane. Cele mai însemnate cercuri electorale ale Vienei au fost ereditate elementului oligarhic jidovesc la care în mod inconștient s'au asociat unii perduți de-a lui Schönerer și alții certați cu confesia lor politică. Neoreședința, mișcarea, căutau să-și întindă aripile, să copleșescă orice sentiment uman mai înalt, când un Lueger, nu un demagog fără principii, ca contele Apponyi, a aruncat mănua murdarului conglomerat jidano-liberal și a deschis drumul unei ere nouă. Parasitii, imbecilii din afacerile publice ale monarhiei la o parte! — 'I-a fost devisa lui Lueger.

Ales cu majoritate de voturi, Maj. Sa 'i-a denegat întărirea de primar al Vienei. 'I-a denegat-o, fiindcă influența ovrească era puternică. A venit baibul capitalei, la care, după a doua alegere de primar, a participat și bine credinciosul Lueger. Maiestatea Sa între oei invitați 'I-a aflat și pe el. Dar' nu ca după prima alegere. Din înălțimea tronului s'a apropiat de omul convingerii, a schimbat câteva vorbe cu el. Atunci 'I-a aflat demn de înalta atențiune. Lueger a devenit primarul Vienei aprobat din partea M. Sale; primarul, în mână căruiă este pusă soarta a sute de mii de cetățeni, primarul care în cas de nevoie, peste mureș cetății înaltă coșciugul ca semn că numai pe coastele morții va pute să străbată dușmanul.

Un om, Lueger, reales din nou ieri cu majoritate de voturi ca primar al Vienei, a trebuit să dărime un vechiu edificiu al păcatelor, de-asupra căruiă îngâmfarea și obrăznicia ovrească erau cocoșate.

Peste ruinele acestui edificiu al hegemoniei evreo-liberale s'a ridicat și „Deutsches Volksblatt”.

Ziarul care buclumă principiul vieții: „politică reală”.

„Jos cu mișcarea constituțională, jos cu fanfaronada, jos cu tiranii omeniei. Aceste vorbe inspirate de Lueger se repercută prin „Deutsches Volksblatt” în lumea idelilor, în lumea umanității. În nordul Carpaților cu mână de fer trebuie făcută ordine”, zicea în zilele trecute „D. Volksblatt”.

Și la acest strigăt just partidul kossuthist și o parte mare dintre politicienii

nii maghiari cameleoni răspund în conferința de Sâmbătă în chestiunea vitală a votării indemnității și a proiectelor militare, că cererile de indemnitate pentru patru luni de zile nu 'i fac dificultate, o primesc dacă dieta nu se va mai ocupa cu proiectele militare, ci numai cu bugetul și alte proiecte de urgentă necesitate.

Această deciziune, contrară propunerii matadorului Justh, care cerea votarea indemnității fără considerațiune la ținută partidului independent în chestia proiectelor militare, înseamnă în alt limbaj: 'Iți votez pe patru luni un salariu de atâta, numai pe timpul cât 'ți-l-am asemnat să nu mănânci nimic.

Deciziunile conferinței independenteilor de Sâmbătă și discursul lui Rákosi și mai ales al Sécuului Ugron, ținut în dietă ne confirmă în convingerea, că oei-ce stau în fruntea țării noastre și acela oari se girează de reprezentanții ai populațiunii țării sunt gata în ori-ce moment să provoace o lovitură de stat, să răstoarne ori-ce ordine de dragul unui extravagant amor propriu.

Și acestui amor propriu, după zisa ziarului „D. V.”, cel chemat trebuie să se opună întocmai, precum Lueger a avut la timpul său și azi bărbăția să se opună curentului outropitor evreo-liberal.

Tolerarea și mai departe a anarohiei stări, provocată de o mână de oameni, cari nu se îngrozeșcă a-și bate joc de cele mai vitale interese ale monarhiei noastre, ar însemna lașitate.

Tendința compatrioților nostri de a-și acapara toată puterea de stat, de a-și lărgi tot mai mult privilegiile și așa numitele drepturi suverane naționale a mers atât de departe, încât azi sapă la fundamentul tronului. Aceasta ne-au dovedit o zilnicile evenimente petrecute atât în sinul dietei cât și afară de ea.

Și scenăria parlamentară înocă nu s'a terminat. După vacanțele Paștilor independenții își vor continua obstrucțiunea atât în contra votării indemnității, cât și în contra proiectelor militare. Vor urma statul lui Baria, ca să deneghe votarea contingentului militar și plățirea dărilor; vor oprî mașinăria statului, peste care s'au înstăpânit.

Oare se mai pot tolera astfel de stări? Viena nu crede, că a sosit timpul să inițieze o politică mai reală, care se împartă drepturi constituționale tuturor popoarelor din poliglota noastră țară. Nu crede, că a sosit timpul, ca

anarohicului curent să 'i-se pună un veto și să 'i-se acoarde și nouă naționalităților drepturile ce 'i-se cuvin.

Avem credința, că acest decisiv moment pentru întărirea și mărirea diastiei și pentru reînnoirea monarhiei noastre nu va mai întârzi.

Sibiu, 6 Aprilie n. 1903.

Procese de presă. Azi s'a per-traciat în M. Ogorheiu procesul de presă intentat „Gazetei Transilvaniei”. Rezultatul nu ne este încă cunoscut.

Dlul Ioan Moja 'i-s'a înmanuat în 1 Aprilie o. actul de punere sub acuză al procurorului din Cluj pentru articolul „A murit Matia și cu el dreptatea”, publicat în „Libertatea”.

Vacanțele dietei. După rodnicia activitate de luni de zile, ce au dezvoltat-o reprezentanții statului în idee, ușile parlamentului maghiar s'au închis Sâmbătă după amiază. Domnii deputați kossuthisti pot petrece în pace vacanțele de Paști, cari durează până în 16 Aprilie când va veni la dezbateri votarea indemnității-ul pentru patru luni de zile. Noi înocă le poștim sărbători fericite, fiindcă după marile isprăvi, ce le-au făcut au meritat scumpa leafă ce o primese dela țară.

Dr. Lueger a fost reales în 4 l. c. primar al Vienei cu 124 voturi din 145. Cei 21 liberal-jidani n'au votat.

În contra usurarilor. Șeful procuraturii din Budapesta a emis un circular către toți membrii procuraturii din capitală, prin care îndrumă că în cazurile când judecătorii pedepșesc numai cu bani și nu și cu închisoare pe acei ce sânt acușați pentru usurarie, procurorii să nu se mulțumească cu sentențe, ci s'o recureze. Aceasta ordinațiune stă în legătură cu noul proiect de lege despre usură.

Din dietă. În gedința de Vineri a vorbit și deputatul slovac Veszelszky după ce s'a fost pierdut mai mult timp cu discuțiuni personale. Veszelszky cere serviciul activ de doi ani și trece apoi la chestiunea naționalităților, fiind adese-ori întrerupt de unii dintre deputați. Cere introducerea votului universal și protestează contra înșinuățiunii,

că Slovaci n'ar fi patrioți buni. Pentru Ungaria-de-nord trebuie școale economice. La întrebarea lui Vészi, că în ce limbă să se propună, spune Veszelszky, că nu e necesitate absolută de limba maghiară, ceea-ce produce mare gălăgie. La întreruperea lui Bizony, că în America învață englezeghe, îi răspunde foarte nimerit, că asta o fac, fiindcă nu sânt ăllți. Declară, că poporul nu poate ave încredere în funcționari, pe cari nu 'i înțelege. Respinge proiectul „Csernoch” (partidul popular) respinge proiectul, fiind țeara sărăcică. Pretensiunile naționale față de armată se vor realiza în viitor prin școală, care crește generația de acum în spirit național. Pentru aceea înocă se poate învăța în școale și în alele limbi (Bela Kubik strigă, numai nemțește nu, ear' Rákosi cere, ca înștrucția în limbi străine să nu fie obligătoare). Rákhi zice, că Széll n'are drept să se laude cu alegeri libere, mai ales că sânt numai un milion de alegători. Fiindcă își cetește vorbirea, e adese-ori întrerupt de president.

În gedința de Sâmbătă a vorbit Rákosi V. contra proiectului militar. Zice, că politica dinastică face partidul kossuthist și asta ar trebui să o știe la Curte. După-ce face spirit pe contul lui Fejerváry, prezintă un proiect de rezoluțiune, prin care cere, ca limba de propunere în școale militare din Ungaria să fie cea maghiară. Ugron e contra armatei comune, căreia îi lipsește spiritul național. Ungaria, amenințată de potopul german și slav, e singura parte din monarhie, unde s'ar pute înțemeia o armată națională. Și cu toate acestea cererile normative refușă a prevedea honvezimea cu artilerie. Față de primejdia, care amenință Ungaria de 36 ani, e timpul suprem să se atragă atențiunea coroanei asupra urmărilor, ce le are neconsiderarea dorințelor naționale.

Szombathy interpelează în privința miseriei, ce domnește la populațiunea din cercurile Halmagiului-mare și Borog-Sebăului din cauza recoltei compromise din anul trecut. Darányi răspunde, că guvernul a votat 10.000 cor. pentru lucrări publice în ținutul acela. Kolosváry interpelează în privința politice externe. Széll răspunde, că politica monarhiei față de Peninsula-Balcanică constă într'aceea, că statele și raporturile de-acolo să se consolideze pe baza convențiilor internaționale, statul quo teritorial, național și politic, prin urmare și integritatea Turciei, să se

mențină neștirbit, ca acele țări să se poată dezvolta de sine și noi să trăim în pace cu ele, îngrijind totodată, ca nici o putere să nu eșerească o influență preponderantă în defavorul altora.

Proxima ședință va fi în 16 Aprilie. La ordinea zilei: proiectul de lege pentru prelungirea indemnității.

Din Reichsrat.

Pe când în dieta din Pesta domnii Rákosi, Ugron și alții prin vorbiri chilometrice accentuează îndreptățirea Maghiarilor asupra maghiarizării armatei, și țin tirade în contra Austriacilor, aceștia înocă nu le rămân datorii.

În gedința de Vineri a Reichsratului deputatul Schönerer a adresat prim-ministrului Dr. Koerber o interpelațiune în cauza persecuțiunii Germanilor din Ungaria. Koerber este rugat și provocat să atragă atențiunea ministrului de externe asupra momentuoasei împrejurări, că Germanii austriaci vor trebui să privească tot cu mai mare încredere alianța cu Germania, pe care sânt gata a o respinge, dacă guvernul imperiului german nu se interesează de soarta Germanilor din Ungaria și dacă nu 'i sprijinește în tendințele lor naționale. Schönerer a zis, că Germanii austriaci sânt îndreptății a aștepta din gura cancelarului imperial niște enunțări mai călduroase, mai ales în urma atacurilor incalificabile îndreptate în parlamentul maghiar în contra cultului limbei germane.

Dr. Koerber 'i-a aminat răspunsul la interpelațiunea lui Schönerer pe după Paști, când se vor continua dezbaterile parlamentare.

Această interpelație a făcut mult sânge rău gălăgiștilor nostri.

Chestiunea Balcanilor.

Di Take Ionescu continuă astfel articolul său:

Trec acum la punctul de vedere curat românesc.

România nu e, la dreptul vorbind, un stat balcanic nici geograficește nici mai ales socialmente.

E despărțită de Balcani prin Dunăre. Și dacă politicește regatul e despărțit de centrul Europei prin Carpați, nu trebuie uitat că rasa română e așezată oălare pe Carpați și că mai

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Licuriciu.

Din legendele, datinele și ordinile Românilor despre insecte.

Înainte de asta cu vre o câteva mii de ani în țările noastre trăiau un fel de oameni numai cu un ochi în frunte. Oamenii aceștia erau păgăni și răutăcioși, de nu aveau pocanie.

D-zeu văzându-le faptele lor cele mărșave și uricioase le-a spus să se îndrepte, că de nu le va stîrpi vița, de nioi de nume nu li-se va mai auzi. Ei însă luară lucru de glumă, și nioi că le păsa de vorbele lui D-zeu, care, e de știut că pe vremea aceea umbla pe pământ ca abundă oară cum a umblat mai târziu și Domnul Christos.

Odată însă pe când D-zeu cu sfetnicii săi mergea la biserică, iată că-i veneau înainte o mulțime de oameni de acela, înholbându-se și bajocorind pe D-zeu, pentru-că înainte de aceea îl vzură ingenunohiat în mijlocul drumului, unde își făcuse rugăciunea de dimineață pentru ispășirea oamenilor păcătoși. Dar' nu numai că-l batjocureau și scuipau în față, făr' să rețeau ca cât de cât să-l la de grumazi și să-l tragă în noroiu. D-zeu, vezi bine, țindu-le gândul, nu făcu nioi mai mult nioi mai puțin, făr' luându-și bota de aur și pietrii scumpe,

care nu era alta decât toiașul cel d-zeșco, o aruncă odată pe deasupra capului lor așa de tare, de tot foc și schinteiau eșit din ea.

Oamenii văzând minunea aceea de spaimă s'au ascuns în pământ, de unde eșind mai târziu spre mirarea lor și a tuturor sau văzut prefăcuți în nește gujului mici și neputincioase, având fiecare în locul ochiului de mai înainte o lumină mică și scolicioasă.

Despre aceste insecte se crede a fi licuriciul de azi.

Odată când satana avea copii și umbla pe pământ ca și oamenii de acum, se începă o sfadă mare între satana și copiii lui, pentru o pârțicioasă de pământ, căci vezi doar' și ei se înmulțiseră așa de tare de nu le ajungea pământul.

Feciorul cel mai mare văzând îndărătnicia tatăne-sau, care nu vrea ca din al lui să deie nimic, până după moarte, îl luă pe tată-so la harț, că doar' nu le cădea bine, că tată-ro să aibă prea mult, ear' el să fie pârțitori de foame pe ulițele oamenilor. Nioi una, nioi alta, făr' la urma urmelor ajunseră la trântă, punând legătura că cine va învinge acelaia să-i fie toată moșia. Așa după multă chibzueală se puseră la harț și iebindu-se și trântindu-se care-și mai cu putere, nioi unul nu ieșind a-l omori pe celalalt. Feciorul văzând puterea tatăne-sau se mânia și mai tare, sulfucându-și mânele se apropie de el și îl strînsese cu

atâta putere, de se lăși în mâinile lui, apoi învîrtindu-l odată roată îl svîrlă peste cap, de dunga unui bolovan, de tot sfărmi s'a făcut. Sfărmițele acelea apoi s'au schimbat în nește viermușești mici și scolicioși, ce și azi îi vedem noaptea pe câmp scipind ca niște capete de chibrite.

La acești viermușești noi le zicem: „Licurici”.

Scoborîndu-se odată bunul D-zeu din ceriu jos pe pământ, a luat cu sine și vre o cățiva îngeri, ca să le arete și lor lumea, în care trăiesc oamenii pământului.

Îngerii umblând înocă și încoace prin lumea largă, cât timp vor fi umblat, le plăcurea tare mult de lumea oamenilor pământeni, și mai cu seamă unuia așa, încât la despărțenie începă a plânge cu hohot de-i ourceau lacrimile vale.

După-ce se depărțară de pământ, înălțându-se în sus către ceriu, D-zeu a întrebă ce au văzut ei mai frumoși și ce le-au plăcut mai mult pe pământ?

Îngerii răspunseră, că biserică frumoasă, ori călugări îmbrăcați în haine potrivite, ori codru cu frunza verde, ori florile mirositoare, numai unul nu 'i răspunde nimic, făr' sta trist și îngădurat.

Mai în urmă îl întrebă D-zeu și pe acesta, că pentru-ce e atât de trist și de ce nu răspunde nimic?

— „Mi-'i frică că mă vei certa rău! îi răspunde îngurul.

— Nu-'i frică de nimic! — îi zise D-zeu, — căci de una și aceeași soartă ve veți bucura.

Îngurul, căzând în genunchi dinălțea lui D-zeu cu ochii scăldați în lacrimi, îi zise:

— „Doamne! sânt trist și amărit de aceea, că ochii unei pămîntene 'mi au picat așa de dragi, căt nu-'i modru ca să 'i mai uit vre o dată, fiind așa de frumoși cum nu mai văzusem nioi odată!”

— „Și ai cui erau?” întrebă D-zeu.

— „Ai unei pârțioșe ce păștea oi albe pe un câmp verde!”

— „Și ai grăit ceva cu ea?” — întrebă eșărăgi D-zeu.

— „Da! că îmi căzuse dragă, și 'i-am spus că 'mi aș da viața mea îngerească pentru ochii ei cei albaștri ca ceriul înșenina!”

Auzind D-zeu cele spuse, începă a fi îngădurat, și din om cu față senină și fruntea curată se prefăcî într'un moșneg cu fruntea toată creșe. Și apoi, cum mergea așa, înălțându-se cu toții încetinel către scaunul cel dumnezeesc, ajungînd la marginea cerului, D-zeu îi opri în loc și le zise:

— „Știu, că dacă veți merge cu toții în cer și ve veți întâlni cu celalții îngeri, acolo veți povesti despre lucrurile cele pămîntene și fiindcă lucrurile acestea nu-'i lertat ca să le știe și cel din cer, acum veți opresc pe toți aici!”

Și cum roșii cuvintele acestea, D-zeu 'i-a prefăcut pe toți în stele luminoase, lucind de fericire că ele în toată vremea pot vedea lumea pămîntească.

Îngurul cel îndrăgostit, prefăcut fiind și el în stea, nu luea de bucurie, ci mereu scapăra, aruncînd scantei de foc asupra celorlalte stele.

D-zeu, văzînd că din asta au să se întempele neînțelegeri între stele, a luat pe steaua plângătoare, și deslipindu-o de pe cer 'i-a dat drumul spre pământ aruncîndu-o așa de tare, că tot în picur de scantei a picat pe pământ, umplînd întreg câmpul, unde fata cea cu ochi albaștri era cu o'le.

Scanteile acelea însă nu s'au stîfna, ci s'au făcut licuriciu, pentru-ca să nu 'i peară urma îngurului celui îndrăgostit în fata cea pămîntească.

De atunci a trecut multă vreme, dar' și acum se povestește, că Licuriciul nu sânt altceva decât scantei din steaua cea aruncată de pe cer.

(Auz. în Pogăceaua).

Pe vremea slobozeniei, adică pe când s'au fost despărțit îngerii lui Dumnezeu de îngerii diavolului, se spune și se povestește, că îngerii cei răi adică îngerii dracului, s'au ales de-a stînga înspre porțile iadului, ear' îngerii cei buni, adică ai lui Dumnezeu, s'au ales de-a dreapta înspre ușile cerului. În învălmășeala cea mare s'arădu-se care pe partea sa, unul dintre

mult de trei milioane din copiii ei se găsesc pe plaiul de nord și se cobor până la cele din urmă occidentale ale acestor munți, până la începutul vestelor câmpii pe care le udă Tisa.

Dacă istoria Românilor are trăsături comune cu aceea a Grecilor, Bulgarilor și Sârbilor, ea are și un punct de deosebire cu totul isbitor: Grecii, Bulgarii și Sârbii au fost rătăciți, au fost supuși prin cucerirea musulmană, care a suprimat la ei ori ce formă de existență națională așa, încât a fost o mare întrerupere de continuitate între depărtatul lor trecut și reînvierea lor mai mult sau mai puțin recentă.

Rasii românești nu 'i-s-a întâmplat nenorocirea aceasta. Moldova și Valahia 'i-au conservat în todeauna autonomia, foarte completă până la veacul al XVIII-lea, mai redusă în cursul veacului al XVIII-lea, dar îndestulătoare încă pentru-o viață de stat național și nu fi încetat nici-o dată.

De aci, o mare deosebire în organizația socială.

Bulgaria și Serbia nu sunt decât țări de stăni. Numeroasele colonii în Orient și în Occident au dat Greciei un simbul, dar numai un simbul de clase guvernante.

Cu totul deosebit e cazul României. Țeară cu mare proprietate și cu tradiții, România are clase guvernante puternice.

E vădit că viața nu poate să se desfășoare în același chip la noi, cari din acest punct de vedere ne asemănăm mai curând cu Ungaria și mai ales cu Polonia, ca în Serbia și în Bulgaria.

Dacă propriu vorbind, România nu e un stat balcanic, ea nu e indiferentă la ceea ce se petrece acolo.

Trei sânt rezonanțele care o împiedecă de a se desinteresa.

E mai întâi un rezon de sentiment. Toată fiindcă România e singurul stat creștin din Orient, care a păstrat o viață națională neîntreruptă, de la cucerirea otomană încoace, România, a servit de refugiu în timp de veacuri tuturor creștinilor din Peninsula, cari au venit pe pământul ei ospitalier să păstreze amintirea patriei dispărute și mai târziu să 'i prepare adăpostul. Aci 'i-au început Grecii lui Xpistanti eteria, aci 'i-au exercitat Bulgarii primele lor legiuni.

România simte astfel că are un fel de drept moral de a 'i spune cuvântul în orice organizare nouă a acestui vițel creștin balcanic, care în mare parte este opera sa.

La interesul acesta cu totul sentimental se adaugă un interes național.

Deși Românii din Turcia cari pot fi socotiți pe puțin la 500.000 preluând a fi mult mai numeroși, sânt puțin lucru în raport cu totalul de 4.800.000 cari se găsesc în afară de regatul României (3.000.000 în Ungaria și Bucovina, 1.000.000 în Rusia, 200.000 în Serbia 100.000 în Turcia), și că în raport cu toți Românii (10.400.000) ei nu mai reprezintă decât abia o două-zecime, nu e mai puțin adevărat că ei constituiesc

în destinele rasei române un adănc și de neglijat.

Ei sânt cu atât mai scumpi Românilor din Regat cu cât filoromânismul lor e miraculos, dacă 'i dă cineva seamă de îndepărtarea lor geografică și multiplele rezonanțe ce ar avea ei să prefere propagandei românești ori ce altă propagandă.

Fără îndoială, nici un om politic român nu aspiră să anexeze Macedonia nici să întemeieze acolo un stat românesc. Se ține totuși ca naționalitatea Românilor din Macedonia să fie preservată, ca noul regim, ori care ar fi, să dea Românilor cel puțin ceea ce au astăzi, cheazăia că vor pute să 'i cultive limba maternă în toată libertatea. Nu e pentru noi puțin lucru a 'i da limba noastră e vorbită, că cărțile noastre sânt cetite, că sânt oameni mândri de a împărtăși chipul nostru, de a înțelege existența până la țermurii Arhipelagului și ai Adriaticii. Moștenirea aceasta, România n'ar consimți s'o pierdă fără a fi silită la aceasta.

E adevărat, că riscă cineva să se îngele asupra intențiilor României, judecând după acțiunea ei. Începută abia la 1864, întârziată după războiul din 1878, ea a fost așa de slăbită, așa de supusă la intermitențe, încât une-ori, ca de pildă în timpul celor doi ani din urmă, s'a putut crede într-o apropiată părăsire.

Dar' trebuie să se aștepte în curând la o reînviere a acțiunii românești.

E de prevăzut că în curând se va reveni la politica de acum doi ani și că se va începe a recăpăta timpul pierdut. Deja nu mai e mult de pierdut.

În sfârșit, nu trebuie să se uite, că pierderea Basarabiei, adică a țării dintre Prut și Nistru, consumată în cea mai mare parte la 1812 și terminată la 1878, a adus România să treacă la sudul Dunării spre a avea acces la Marea Neagră.

Prin aceasta, prin dobândirea Dobrogei, România e de aci înainte direct interesată în toate schimbările teritoriale la sudul Dunării.

Acel, cari au avut direcțiunea afacerilor în România la 1878 făcând greșala de neiertat d'a nu se înțelege cu Rusia în privința Basarabiei și spre a obține în partea sudică o frontieră adevărată, linia Ruscuc-Varna ce ni-se dăduse, ne e peste puțină, afară de a fi silită, să primim fără compensări, schimbări teritoriale în Balcani, cari ar spori pe ceilalți în proporții prea însemnate și ar rupe echilibrul actual în paguba noastră.

România va avea să 'i spună cuvântul său și de sigur îl va spune. Cel puțin aceasta e un punct nediscutabil pentru un mare număr dintre oamenii noștri politici, ori-cari ar fi de altminteretă bunele noastre sentimente de prietenie pentru vecii noștri Bulgari și Sârbii.

Cu chipul acesta, interesul României e și de partea menținerii pe cât posibil a Turcoului și a îmbunătățirii treptate a situației actuale mai curând

decât de partea unei soluțiuni radicale, ce ar provoca fatalmente un conflict de care 'i-ar fi peste puțină României să se fie la o parte.

Cât despre o eventuală federațiune, nimeni nu ar privi o cu ochi mai buni decât România, care fortamente ar juca în ea rolul de prima inter pares.

Revista esternă.

Peninsula-Balcenică.

Impresiunea celor întâmplate în Mitrovița continuă a fi adâncă în Constantinopol. Comisiunea supremă militară ține zilnic ședințe, la cari participă și Sultanul. Funcționarii turci se arată indignați de cele întâmplate și asigură, că atentatorul și eventualii lui complici vor fi spânzurați. O pedeapsă exemplară vor primi și cei ce au inițiat atacul contra Mitroviței. De altminteri cerurile diplomatice nu par a fi prea neliniștite de aceste evenimente.

Se spune, că Sinovieff a primit cu răcoala soulele marelui vizir și a declarat, că după ce va primi raportul anchetei, ce a ordonat la Mitrovița, va 'i ce atitudine să ia.

Mișcarea Albanezilor la proporții mari. În jurul Mitroviței este luptă în permanență. Până acum au căzut câteva sute de luptători, numai Albanzii au pierdut 300 de oameni. Albanzii din toate satele dintre Dgocevo și Pristina au jurat să lupte contra reformelor.

După cum se susține, Albanzii, cari atacă Mitrovița, sânt catolici. Așa s'ar explica intervenția Italiei și bănuiala cerurilor oficiale turcești, că Italia nu este străină de mișcarea lor.

După știri consulare din Monastir, în districtul Ochrida a fost în zilele de Vineri și Sâmbătă o adevărată revoluțiune.

Eată cari au fost cauzele:

O bandă bulgară a ucid pe mai mulți Mohamedani. Trupe de bașibuzuc 'au pus în urmărire bandei și au asediat două sate de pe înălțimile dela Debrza, la nord de lacul Ochrida, unde se refugiase banda. La sfîndul lor bandele de bașibuzuc au fost înconjurate de locuitorii a 12 sate de Bulgari din împrejurimi. Banda bulgară a putut să fugă.

Sânt numeroși morți și răniți din ambele părți.

Autoritățile se silesc să înduplece pe locuitori, ca să se refacă la căminele lor.

În ultimele zile s'au comis câteva asasinat, după instigația comitetelor macedonene, din cauza schimbării păzitorilor cămpenești.

După o telegramă primită de ziarul 'Times' dela corespondentul său din Sofia, situația în vilaștul Monastir merge agravându-se. Comitetele revoluționare n'au dezvoltat nici-o dată o activitate atât de mare ca acum. Se semnalează o mulțime de asasinat. Pregătirile pentru revoluție se accentuează. Un număr mare de țărani 'i-au procurat puști sistem Gras, importate din Grecia. Apelu

rile la pace, emanând dela Rusia și Austro-Ungarie, ar fi pierdut influența lor. Proiectul austro-rus de reforme se consideră ca o literă moartă. Capul insurecțiilor ar prefera să întârzie izbucnirea revoluției, se tem însă de 'explosia spontană' din partea țărănilor macedoneni.

Insurgenții bulgari au demolat cu dinamit un pod și un tunel de pe linia Salonic-Constantinopol. Cercurile diplomatice sânt îndigaste de aceste atențate contra trenurilor.

Din Bulgaria emigrează în fiecare an un număr mare de lucrători în România, ca să capete lucru. Anul acesta n'a emigrat încă nici un lucrător. Agenți de ai comitetului revoluționar cuturează satele și înduplecă pe țărani să rămână acasă, pentru-că se așteaptă evenimente mari.

La Filipopol poliția a vrut să aresteze mai multe soafte (preoți turci), cari cutureau vechia Rumelle orientală și propovăduiau revoluția printre Musulmani în esul, când Bulgaria ar veni în ajutorul Macedonenilor.

S'au făcut reprezentări la Constantinopol de către agentul diplomatic bulgar.

După cum comunică foile grecești, poliția din Volo (Grecia) a arestat iserși vre-o câțiva Bulgari și supraveghează cu toată rigoarea pe Bulgarii și Macedonenii stabiliți în Tesalia. Ea pretinde, că Bulgarii și Macedonenii domiciliați în Atena, Pireu și celelalte localități din Grecia au pornit în timpul din urmă, deodată par'că le-ar fi poruncit cineva, la Tesalia și se teme de năvălirea iminentă a unor bande în Macedonia prin frontiera tesalo-macedonă. Ziarele din Atena spun, că bandele aceste numără peste o mie de revoluționari. Se pare însă că esagerează.

Ideea favorabilă la început a esecutării de către Turcia a programului de reforme și influenței ce ar avea aplicarea lor, face din ce în ce loc pesimismului. Nu se observă însă nimic despre o activitate națională din partea Grecilor, cari au absolută necesitate de liniște, și nici de vre-o măsură menită să preîntâmpine pericolele, de care ar fi amenințată. Grecia se mărginește doar a se plânge de agitațiunea alarmantă și de crimele Bulgarilor și are speranță în forțele militare ale Turciei.

Serbia concentrează trupe numeroase la hotarele dinspre Serbia-veche, de care-ce se teme de mișcarea Albanezilor. Dacă mișcarea continuă se vor chama și rezervele.

În Serbia e iminentă schimbarea constituției. Mai multe foi opoziționale au fost confiscate din cauza articolelor soriți cu privire la aceasta. Schimbarea proiectată a produs și o criză parțială de cabinet, din care au demisionat ministrul de externe și cel de culte. Alături a fost o conferință la ministrul-preșident, participând toți conducătorii moderajilor și radicalilor.

Statele-Unite.

Roosevelt, într'un discurs ce a ținut în Chicago, s'a ocupat de doctrina

Monroe, declarând că Statele-Unite au datoria de a veghea ca nici o mare putere europeană să nu împlieze asupra drepturilor republicilor vecine, sau să stabilească vre-un drept de control asupra lor.

Președintele republicii a relevat tot de odată necesitatea ce se simte de a mări flota, nu într'un scop agresiv, dar' ca o mai bună garanție a păcii.

Știri mărunte.

Regele Angliei va visita și Parisul. Toate fracțiunile opoziționale din parlament englez s'au unit pentru prezentarea unui vot de neîncredere față de guvern.

În țeara Somali (Africa-de-est) Englezii au bătut pe Sultanul Somaliilor.

„Răvașul“.

Noua foale românească din Oluj 'Răvașul', anunțată și de noi, a apărut. Numărul 1 se prezintă bogat în cuprins și deșul de bine îngrijit. Redactor responsabil al foil este dl Basil Moldovan editor Dr. E. Dăianu; ea va apărea odată pe săptămână, Sâmbătă și costă pe an 3 cor. 20 bani, pe 1/2 an 1 cor. 60 b. și 1/4 an 90 bani. 'Răvașul' este o foale populară, redactată în spirit creștinesc. Scopul, ce-l urmărește ea, îl aflăm precisat în apelul, adresat preoților române și publicat ca supliment.

Eată acest apel:

În momentul de-a începe, cu ajutorul lui Dumnezeu, o grea lucrare pentru luminarea și ridicarea iubitului nostru popor țăran, talpa bisericii și a neamului românesc, ne gândim mai întâi și întâi la Voi, iubiți frați preoți!

În mare parte dela voi atâră, ca lucrarea noastră să reușească, s'au ba; ca prinosul, ce vom să-l depunem pe altarul cultului poporului nostru, să fie bine primit ori ba. Avem însă încredere în voi, iubiți frați în Christos. Pentru-că dacă în toate lucrurile de acest fel preoțimea română 'i-a luat partea lui, și cu zel a lucrat, ca foile românești să se lăsească în popor, credem tare și nădejdim, că ea nu va fi mai puțin zeloașă acum, când e vorba de o acțiune pornită și condusă chiar de preoți, și când e vorba de a lăși printre țărani noștri știutori de carte o foale, care are să fie nu numai strict populară, ci mai ales creștinească. Creștinească în spiritul său, creștinească în tonul și procedura sa, creștinească în tendințele sale generoase.

Cunoscând noi preoții starea de deplână a biet țăranului român, trebuie să recunoaștem, că din multele instituții, înființate cu devia națională, într'adevăr puține și puțin lucră pentru cel care este temelia a toată viața noastră, pentru țăranul nostru. Ori-cine trebuie să vadă că afară de școală și de biserică în foarte puține locuri se mai lucră de adreptul pentru țăran. Chiar și dintre foile noastre menite pentru popor, unele soriu prea pe sus pentru priceperea straturilor largi ale țărâniei, sau apoi pentru adevăratele interese de viață ale țărănilor noștri, au mai puțină conside-

ângerii cel răi, mai drăcoș și mai prefăcut 'i-a făcut coadă colac și s'a cam virit între cei de a dreapta, vrând, vezi bine, ca să ajungă și el în cer, nici prin mînte trecându-l că Dumnezeu îi știe gândul, ci că sfântul Petru la ușa raiului o să-l dea de gol. Așa după-ce cu toții se despărțiră, se luară oare încătrău înspre locul ce 'i-l alesese Dumnezeu, după faptele făcute. Ângerii satanei se duceau la-stângă ascunzându-se în adăncul pământului, unde îi aștepta slujbașii mai marelui dracilor; ear' cei buni și drepți cu pompă și între cântece îngerești, în sus spre cerul unde locuiește Dumnezeu cu sfinții lui slujbași. Ângerii satanei mergeau plângând, văietându-se și rupându-și hainele și smulgându-și părul de supărare și năoz, ear' al lui Dumnezeu mergeau voioși, ținându-se de mână unul cu altul și cântând cântece sfinte și dumnezeiești. Așa în voie bună și veselie ajunseră la ușa raiului, unde sfântul Petru, stând cu ochele raiului la îndemână, după-ce se uita la răvaș, dă flocăruia drumul în raiu, după ce li găsese însemnătura. La urmă sosește și ângerul cel rău, ce cu violențe voia să se vire în cer, dar' uitându-se sf. Petru la el, nu 'i-se prea împărea cu el, că 'i-se roșie nasul și 'i-se îngălbinise fața. Se apucă a-i căuta semnătura pe răvaș, dar' când colo li găsese între cei din partea satanei. Sf. Petru, văzându-l hămnigul, nu zice nimic, fără îl luă de mână și îl aruncă

jos așa de tare, de tot sfărâmi și bucățele așa făcut.

Ajunghind jos în sfărâmi și bucățele mici, mai marele dracilor n'a vrut să-l mai primească, fără 'i-a lăsat de minune la lume. Din sfărâmurile și bucățelele acelea, apoi s'au făcut o mulțime de vermuleți, cari și acum li vedem seara luminând pe marginea drumurilor, la cari noi le zicem: 'Licuriciu'.

(Mădăraș).

Credințe:

Licuriciu vîndă a vedă, e semn că se va schimba vremea.

(Șamșudul de Câmpie).

Licuriciu vara de timpuriu a vedă e semn de an călduros, ear'.

Licuriciu toamna târziu a vedă, e semn de toamnă lungă. (Fărăgău).

Licuriciu fără soție a vedă, e semn că are să 'i-se întempe ceva neplăcere. (Pogăseasa).

Orbul, care va afla nouă licurici, și va căpăta vederea. (Rîciu de Câmpie).

Licuriciu cu soție de vei vedă, e semn că vei avea bucurie. (Pogăseasa).

Licuriciu uscat și ținut la grădina e bine. (Crăișleu).

Cine are durere de ochi și va purta licurici la sine, acela se va însănătoșa. (Bosod).

Copilul în a cărui scaldă se va pune trup de licuriciu, acela se va face luminat la minte. (Mădăraș).

Prinde șapte licurici și li scaldă în lapte dulce, că scapi de friguri. (Band).

Licuriciu e feciorul dracului. (Șamșud).

Licuriciu cu soție de vei vedă e semn bun. (Mădăraș).

Stringe 99 de licurici și rupe-le capu și le pune la un loc, că e bine. (Căltina).

Cine are licurici pe lângă casă e semn că e prieten dracului. (Fărăgău).

Licuriciu e scântela ce a sărit din ochii dracului, când s'a bătut cu arhangelu Mihail. (Runc).

De nu vrei să ai val (treabă) cu dracu, nu călca licurici de pe drum. (Fărăgău).

Licuriciu, e scântela din steaua ce s'a ținut mai luminoasă ca luna. (Chirales).

Cine găsește licurici mulți e semn că 'l iubește dracu. (Totuș).

Licuriciu e puțul satanei ce a în-demnat pe Iuda să vîndă pe Christos. (S. Magerus).

Licuriciu pe drum de vei vedă, fă-ți cruce, că de nu 'ți ese satana în cale. (S. Cristur).

Licuriciu e ochiul șerpelui din iad. (S. Cristur).

Licuriciu pe cărare de vei afla, în-cunjură-l că înconjură pe dracu. (S. Cristur).

Licuriciu e ochiul dracului. (S. Cristur).

Licuriciu în miezul nopții în drum de-i găl, te ai întâlnit cu dracu. (S. Cristur).

Când vezi licurici mulți are să fie foamete. (S. Cristur).

Licuriciu e scântela egită din pleasa sărită din bicul lui sf. Petru. (Arcalia).

Licuriciu a afla noaptea pe perină e semn că te ai împrietinit cu deavolul. (Sereșel).

Licuriciu a afla noaptea pe hainele pe cari te-ai culcat e semn că te-ai culcat lângă satana. (Herina).

De vrei să scapi de un om rău, du-licurici sub fereastră.

Licuriciu e ochiul satanei.

Cine poartă licurici cu el, poartă ochii satanei. (Galați).

Cui îi plac licurici, îi place de dracu. (Bistrița).

Ca să te împrietinești cu satana, stringe licurici de pe drum. (Budus).

Ca să scapi gănil de uliu (hărău) așază patru piei de licurici în patru cornuri a le grădinei, că venind uliul le va vedă și se va speria de ele și va fugi. (S. Odorheiu).

Licuriciu e ochii dracului, nu 'l fua în mână că te duce. (Giurgiu).

Când cineva are boală rea, să iei 9 licurici de pe 9 hotare și ținându-i 9 zile, să 'i duci la cel cu boala rea în 9 seri sub fereastră și să zici:

Boală rea,

Boală spurcată,

Boală nevoiașă,

Boală primejdioasă

De te-ai pus la N. în oasă

Egi afară

Și te cară

Departa în altă țeară.

De te-ai pus numa în vine

rare decât pentru întâmplările indifereente din lumea mare.

Noi, preoții, cari știm miseriile cele multe, în care se abate bunul nostru popor, și cunoaștem relele, cari rod la rădăcina vieții lui morale și materiale, cum sînt: ignoranța, beția, luxul, concubinajul, lăpădărea portului și moravurilor străbune, — apoi nu mai putem sta nepăsători, ci pe lângă mijloacele de până acum trebuie să recurgem în fine, măcar în vechiul al 20-lea, și la mijlocul acesta modern și puternic, ce-l numim *presă*.

Un mare bărbat al bisericii a zis că dacă sfântul apostol *Pavel* „iar trăla astăzi”, de sigur s'ar face jurnalist.

E mult adevăr de meditat în z'ea aceasta, și noi, după puterile noastre slăbite, vrem să o validăm și la noi. Vrem să facem apostolie deplină, apostolie în înălțimea timpului și a lipsei moderne. Nu zicem, că fiecare preot, cu zel apostolic, ar trebui să se facă jurnalist; credem însă tare, că preotul conștient de chemarea sa trebuie să înfruntă înțelepciunea mijloacelor cinstite și potrivite întru a-și împlini misiunea sa sublimă, prin urmare trebuie să întrebuințeze și foile.

Estă de ce cutezăm a apela, cu toată dragostea frățească, la *toți preoții români* din țară și a-i ruga cu de-adeinsul să ne dea tot sprințul lor moral și material, ca să realizăm tot ceea ce dorim spre binele poporului nostru.

»*Răvagi*« vrea să fie un real colaborator al preoților; și *toți preoții* s'îi colaboreze. »*Răvagi*«, în deosebire de celelalte foi, vrea să fie o adevărată un propagator zelos al *ideilor creștine*, dela cari singure mai putem aștepta îndreptarea stării și sorții noastre. »*Răvagi*« vrea să fie o adevărată căzană populară — în înțeles modern — spre luminarea și îndreptarea poporului nostru.

Rugăm-vă deci, fraților întru Christos, ajutați-ne ca să vă putem da și noi un ajutor bun întru împlinirea chemării voastre!

Cronica zilei.

Sibiul, 6 Aprilie n. 1903.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, numărul proximi al foii noastre va apare Mercuri seara.

Pentru sinodul arhiepiscopescan pe noul period de trei ani (1903—1905) sînt aleși de deputați din cler următorii: în cercul I. (Sibiul) Preacuv. Sa. dl. arhiepiscop vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu cu unanimitatea voturilor, în cercul II. (Sălaj) protopresbiterul Dr. Ioan Stroia, în cercul III. (Sebeș) protopresbiterul Sergiu Medean, în cercul IV. (Alba-Iulia) asesorul consistorial, protopresbiterul Nicolae Ivan, în cercul V. (Deva) protopresbiterul tractului Sibiul, dl. Ioan Papiu, în cercul VI. (Hațeg) protopresbiterul Titu Gheșja, în cercul IX. (Zarand) protopresbiterul V. Damian, în cercul XII. (Cluj) directorul seminarului, protosinod. Dr. Eusebiu R. Rogea, în cercul XIII. (Solnoc) presbiterul Gavril Hango, spiritual la penitențiarul din Gherla, în cercul XV. (Târnava) asesorul consistorial, proto-

Egi până mâne
Că de nu li val de tine,
De te-ai pus în cap,
După cap,
În grumazi,
După grumazi
Egi, nu-ți mai face năoz,
Că de nu în zori m'oiu scula
Cu ochii dracului te-oiu căta.
Te te-oiu afla
Val de vița ta.
Egi afară
Între hotară,
Că din tot hotarul
Am strîns
Am cules
Sămînțe de mao
Ochi de drac
Pe tine să te oat
Să te găvesc
Să te stîrpesc
Pe foc să te prăjesc
Neamul s'î-ți prăpădesc,
Ptul, n'ai mai fi
Nici aici
Nici la altu
Nici la N. s'raou.**)

Culese de Teodor A. Bogdan,
Inv. în Bistrița.

prebiter Mateiu Voilean, în cercul XI. (Turda) protopresbiterul Jovian Murșan, (Turda), în cercul XVIII. (Brașov) protopresbiterul Vasile Voia (Brașov), în cercul XX. (Făgăraș) protopresbiterul Iuliu Dan.

Comitetul administrativ al comitatului Sibiul va ține Mercuri, 8 l. c., ședința ordinară lunară în sala cea mică. Tot atunci se va întruni comisiunea disciplinară și senatul apelativ în afaceri de tutorat.

Coroane eterne. Măiestrul croitor dl. *Michail Snu* din Sibiul dăruiește în memoria soarelui sărăcosă *Maria G. Lomnășan*, fondului vîdeurilor și orfanilor meseriașilor, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiul«, 1 cor. și fondului de soțire a unei case cu hală de vînzare pe seama meseriașilor români 1 cor.

Necrolog. Subscripții cu inima frîntă de durere anunțăm încetarea din viață a mult iubitului nostru soț, frate, cumnat, unchiu *Ioan Rusu*, medic comunal, casierul societății de credit economic »Crîștiana« și membru la mai multe corporațiuni culturale, întemplat în 2 Aprilie a. c. la 2½ ore dimineața, în al 64-lea an al etății și al 36-lea al feteiței căsătorii. Înmoartea s'a săvîrșit în 4 Aprilie la 3 ore p. m. Brad, în 2 Aprilie 1903 Ecaterina Rusu, ca soție; Georgiu Părau, cumnat; Sofia și Anica, surori și alte rudeni.

O invenție practică. *Michail Hofera* din Eggmühl în Germania a inventat un plug-ridicător pentru înlesnirea ridicării sfeclelor plantate în rînd. Acesta mașină în forma unui plug este foarte practică.

Serbii și Românii în secol. XVII. Dl. *Ilie Bărbulescu*, subdirector al arhivelor statului, a făcut așeză la Atena un studiu foarte amănunțit asupra relațiilor, cari au existat în secolul al XVII. între Români și Serbi.

Conferențiarul a relevat legăturile de alianță ce se făceau, din interese politice, între domnii principatelor române cu fiece de Serbi. Astfel au fost cauzile lui *Liteanu Vodă*, *Radu cel Mare*, *Radu Negru* și *Neagoe Vodă*. Apoi în acest timp influența călugărilor serbi era dintre cele mai mari. Maxim metropolitul Românilor era de origine Sărb și alți călugări cari au exercitat o influență religioasă dintre cele mai mari. Numeroase daruri de bani erau făcute mănăstirilor serbești. Limba serbească era introdusă chiar și prin saloane, ceea ce a făcut pe *Ștefăniță Vodă* să pornească o mișcare reacționară în contra elementelor străine. Sub *Alex. Lăpușeanu* și sub *Ștefan cel Mare* Moldova devine un centru cultural serbesc. Mai tîrziu însă s'a început din nou lupta cea mare în contra acestui element, care a început să fie batjocorit de către Români până ce influența sa a trebuit să dispară.

O ougetare a M. S. Reginei. Ziarul »Figaro« anunță următoarele: M. S. Regina României a pictat și oferit celei brei pianiste d-na *Berta Max Goldschmidt* un evantiliu, pe care se cetește următoarea inscripție:

»Ori-cînd Dumnezeu bine voește să ne trimeată o rază cerească pentru a ne da să gustăm ceva din bucuriile eterne, el știe să-și aleagă mesagerii. (ss) *Carmen Sylva Elisabethe*.

Congresul istoric. Despre deschiderea congresului istoric internațional din Roma, la care e reprezentată și România, se dau următoarele amănunte: Ministerul de instrucțiune, Nași, a salutat pe congresiști în numele Romei, amintind gloriile acestei mari metropole. Senatorul *Villari* a afirmat solidaritatea popoarelor și interesul întregii lumi pentru cercetările istorice. După deschiderea congresului, s'a desvîluit »Forma Urbis«, care e cel mai vechiu plan topografic al Romei. Acest plan a fost săpat în marmură sub domnia lui Sever și a lui *Caracalla*, la anul 203 după Christos. Planul a fost săpat pe 140 table de marmură. Profesorul *Gierke*, rectorul universității din Berlin, a oferit regelui Italiei patru albumuri, cari cuprind fotografiile tuturor monumentelor romane din Germania. *Gierke*, vorbind italianeghe, a rostit o călduroasă salutare pentru suveranii Italiei. După amiază au început lucrările în secțiuni. Profesorul *Petersen* din Berlin a ținut o conferință asupra interpretării coloanei lui *Traian*; el a avut un succes mare.

Miseria în Finlanda crește zilnic. Primar de primar e depus, nici un funcționar nu se mai simte sigur în postul său. Poporul e la marginea desperării atât din cauza măsurilor barbare politice, cât și din cauza foametei, care crește în continuu, așa că pînă se face deja și cu mușchi. Acum s'a pornit goana și contra școalelor, persecutându-se toți elevii, cari s'ar manifesta ca Finlandezi. Mai e și aiurea așa.

Cum se pornesc deputații unile la Budapesta, arată un apel răspândit în mfi de exemplare în Szerencs și jur, pe alourea chiar prin organele primăriei. În el se zice: Iubiți concetățeni! Un strigăt răsună în țara întreagă: voi trebuie să dați pe an cu 65,700 feciori mai

mulți la miliție. Să plătiți pentru susținerea lor cu 200 milioane cor. mai multă dăra ca până acum. Dar' pentru ce? Asta noi nu o înțelegem, nu o înțelegem nici altceva — nu o înțelegem nime. Ca să protestăm însă, cum se cuvine unor cetățeni constituționali ai unei națiuni constituționale, vă convocăm pe 5 Aprilie la Szerencs. Aici ne vor spune deputații *Benedec*, *Hentaller* și *Papp*, ce putem și ce trebuie să facem.

Nu e mirare, că cetățeanul indignat se prefăce în cetățean turmentat.

Academia de drepturi din Oradea mare e vorba să fie mutată la Seghedin. Știrea aceasta a produs mare senzație și consternație în Oradea. La această strămutare l'ar îndemna pe ministrul împrejurară, că academia din Oradea, la care studiază foarte mulți Români din Transilvania, poate fi ușor înlocuită cu universitatea din Cluj. Seghedinul are lipsă de o școală înaltă.

Banconote false de 10 cor. Fale-floatele cele mai nou de 10 cor. sînt făcute cu ajutorul fototipiei, fiind foarte succese. Numai hîrtia pare unsuroasă la pipăit. Un alt semn de recunoaștere a falsificatelor e tiparul cifrelor de serie și numeri; culoarea e roșie ca chinovarul și se poate apăla cu apă. Până acum s'au aflat falsificate cu următorii numeri: Seria 1292 nr. 080028 și seria 1269 nr. 072455 — nr. 072459.

Farmecul numelui. Un biet soritor italian, scria mereu, dar' nime nu-l lua în seamă. Așa-i în lume. E greu să-ți faci nume, dar' dacă ți-l ai făcut, merge treaba strună. Directorii de teatru îl respingeau dramele, necăsite. Acum — bietul soritor, s'a pus și a scris o dramă cu subiectul din Rusia, și a zis că e de *Maxim Gorki*. Piesa a fost prezentată cu succes enorm. Criticii au aflat părți geniale în piesă, și lumea era încântată. Deodată, din vorbe, s'a aflat păcăleala. Toți au ris, și piesa nu s'a mai reprezentat. Criticii au dat de pasage proaste, de non sensuri, de scene nesuccese. *Corint*, — bietul autor, odihnește acum pe laurii de câteva zile câștigat cu numele. Nu știu, rîde sau plînge de prostia lumii.

Foc mare a fost în comuna Armeni în săptămîna aceasta. Focul s'a iscat la preotul *Vasile Bratu* sen. căruia l'a ars tot. Dela el s'a răspîndit focul la alte case gaste, dintre cari unele au ars de tot, altele numai în parte. Au ars și vite. Preotul, rănit de niște lemne, a murit pe drum către doctorul din Oana.

Cum luptă Bulgarii. Asupra distrugerii bandei bulgare de insurgenți din împrejurimile dela Istib se dau următoarele amănunte: Satul care a fost prefăcut în cenule se numește *Carbintzi*. Banda de Bulgari era condusă de un subcomandant al lui *Kovacoff*. În urma unei lupte despartate și după ce nu mai era nici o speranță de salvare, șeful bandei împușcă pe cineal insurgenți, la cererea lor, și apoi se sinucide și el. Celelalți bandiți se sinucidesă toți, afară de trei, cari nu mai aveau călăre. Aceștia au fost uciși de Turci. Banda bulgară era adăpostită într-o casă, pe care o fortificaseră cu șanțuri.

Vulcani în Boemia. Din Praga se scrie, că în *Brux* (Boemia-nordică) s'au observat aparițiuni vulcanice pe muntele *Spitzberg*. Stănoile radiază o căldură particulară și în diferite locuri se ridică aburi ferbinți de apă. În cerourile celorlalte regiuni e temere, că se va desfășura în Boemia-de-nord o activitate vulcanică.

Toată lumea știe, că sămînța de năp de nutreț a lui *Mauthner* dă recolta cea mai bună, că sămînța de legumă a lui *Mauthner* e cea mai bună și că sămînța de flori a lui *Mauthner* dă cele mai frumoase flori. Cu un cuvînt: Sămînțele lui *Mauthner* sînt cele mai bune, dau recolta cea mai abundantă și sînt uimitor de ieftine.

Tribuna Literară.

Sentimentul dinastic la Români.

de

G. Constantinescu-Rimniceanu.

Avenirea dinastiei Asanștilor.
1185—1267.

Bizantinii aliați cu Ungurii țin în respect pe fanațicii Valachi, cari în luptele urmate desfășură un curaj fără seamăn. În mijlocul vitejiilor ambii eroi sînt asinași și lor le urmează fratele mai mic *Ionitș*, cea mai înaltă expresiune a primei noastre dinastii.

Ionitș, 1196—1207, organizează o armată bine disciplinată, instruită și echipată, compusă în mare parte din Valachi și Cumanii din stînga Dunării. E foarte semnificativă constatarea aceasta că armata lui era compusă din Valachii din stînga Dunării și din Cumanii cu ge-

ful cărora probabil el era înrudit prin căsătorie.

Înzădar se înceară împăratul *Bizantin* să bage vrazbă în familia *Asanștilor* făgăduind unui nepot al lui *Ionitș* că-i va da în căsătorie pe o rudă a sa de aproape numai să trazeze pe *Ionitș*. Cum se schimbaseră vremurile!

Dinastia valachă era puternică pe la 1200, acum 700 ani împliniți; de atunci au trecut numai 20 de generații și cu toate aceste câte prefaceri!!

Ungurii și Bizantinii nu puteau suferi să se ridice în mijlocul lor și în regiunea cea mai frumoasă între *Baleani* și *Carpați* un stat româno-bulgar și de aici ură și vrăzănăgie. În aceste împrejurări critice intervine marele pontific al creștinătății ilustrul *Papă Inocențiu III*, care spera să găsească în *Ionitș* un apogeu puternic spre realizarea uriașului său plan, unirea întregii creștinătăți, sub un guvern teocratic. *Ionitș* de altă parte avea nevoie de o consacrare superioară, întocmai ca și împărații Germaniei. În urma unei corespondențe foarte active, prin care se dovedește între altele naționalitatea română a *Asanștilor*, *Papa* trimite pe cardinalul *Leo* la *Târnova*, care proclamă pe arhiepiscopul *Vasile* primat al *Bulgarilor* și *Valachilor* sau *Românilor* și la 8 Noemvrie 1204 amîndoi ung și sfântul mir pe *Ionitș* și-l pun pe cap coroana de împărat al *Bulgarilor* și *Valachilor*.

Cu modul acesta noul stat și noua dinastie intră în concertul politice europene. De aici înainte *Românii* devin un popor dinastic. Știința dinasticismului a căpărat din nori groși și furtunoși și de aceea ea este strălucitoare și salvatoare. *Românii* ajung astfel prin dinastie prima putere în Europa sudică.

Intervine însă nenorocita cruciadă a IV., care stabilește un imperiu latin de Orient agreat mai mult de *Papa*, decât cel *Valach*, de curînd unit cu *Roma*. De aici o rivalitate fatală pentru amîndouă statele, în care *Ionitș* a desfășurat o mare vitejie și a băgat spaima în cavalerii latini, dar' nemiloasa soartă îl ajunge și astfel pieri asasinat ca și frații săi, în 1207, eroul care îndrumase pe o cale de civilizație română prin biserică viitorul poporului nostru. O perioadă română ar fi început astfel pentru noi încă de pe la 1200.

Nepotul de soră al lui *Ionitș*, *Borilă* sau *Florilă*, 1207—1218, continuă politica bărbătească cu mult succes împotriva *Latiniilor* sau *Francezilor* uniți cu *Grecii*, până când regele latin *Enric* se împacă cu *Florilă* și întărește pacea luând în căsătorie pe fiica sa, pe care soritorii greci și latini o laudă pentru frumetea sa, în 1213, probă strălucitoare că dinastia valachă se legitimase, căci căsătoria era legitimă și dela egal la egal.

Locul lui *Florilă* îl ocupă, cu ajutorul *Valachilor* dela noi, vîrul său *Ioan Asan II*, 1218—1241, care ia în căsătorie pe *Elisabeta*, fiica lui *Andrei II*, regele *Ungurilor*, cel care a dat constituția din 1222, cumnat el însuși cu *Robert*, împărat de *Constantinopol*. Acest fapt singur probează marea prestigiu, de care se bucura prima noastră dinastie.

Din împrejurarea că *Ioan Asan* nu reușește din cauza *Papei* să fie numit la *Constantinopol*, după abdicarea lui *Robert*, cum era în drept ca ruda cea mai apropiată, se nasc neînțelegeri și în urmă chiar dușmănie, ceea ce face pe *Asan* să se rupă de biserica din *Roma* în 1235. Cu propriile sale forțe apoi stărimă despotatul de *Epir*, cuprinde toate țărilor până la marea *Egee* și *Adriatică*, se unește cu *Vatafe*, împăratul grec din *Niceea*, întărind această legătură prin căsătoria fiului lui *Vatafe* *Teodor* cu *Elena* fiica lui *Asan* și astfel ajunge stăpînitor. Cum vedem frumoasele *Române* întăreau dinastie printr-un sentimentalism distins. Femeia română a avut deci un foarte mare rol politic.

Impertul latin între două focuri, unul valah și altul grec, își vedea soarta hotărîtă.

Suveranul Pontific *Gregoriu IX*. aturicește pe *I. Asan* și înscriează pe regele *Ungar* *Bela IV*. să cuprindă țara, cu arsele, să o încorporeze cu *Ungaria* și să introducă pretutindenea catolicismul. Năvălirea *Tătarilor* pune capăt tuturor planurilor războinice și bietul *Ungur* nu numai că nu se mai gîndește la cucerirea țărilor române dăruite lui de *Papă*, dar' părăsindu-și propria lui țară de frica *Tătarilor*, scapă fugăr pe țărmii *Dalmației*. În aceste împrejurări grele moare și *Ioan Asan*, 1241, tocmai

cînd *Românii* aveau mai multă trebuință de proceperă și vitejie lui.

Cu fiii săi minori se stinge ilustra *Dinastie Valachă*, 1257, care a dat domni ca *Asan I*, *Ionitș*, *Florilă* și *Asan II*.

Deja *Valahia* din stînga *Dunării* sau de *Nord* se separase de *Bulgaria* și centrul de gravitare se va muta în stînga *Dunării*, în *Oltenia*. *Dinastia* *Basarabilor* apare odată cu grozava năvălire a *Tătarilor*.

Misiunea *Basarabilor* este spîrșirea *Banatului* de-nord, care în curînd se va rupe de restul împărăției formînd un început de stat a parte. De altfel numele de *Severin* în limba slavă înseamnă de nord; prin urmare »*Banatul* nordic« este egal cu »*Banatul* *Severinului*«.

Cîntece din frunză.

III.

Suflet răstignit pe cruce
Stîna de-al patimilor oriveș
Răzimat pe coate plînge
Un copil cu ochii vineți.

Mai rămîi o clipă nouă
Nu te duce, mai rămîi
Să-ți simt caldă n'fiorare,
Dulce dragoste dintăiu.

Să-mi auzi în taina nopții
Leneș picurînd ghitară
Găinușă cînd adoarme
Și luceafărul de sara...

Să-mi ascuți duioș povestea
Unui trîmurat din gene...
Cum ascuți copiii basmul
Preamfrouasei Cosînzene...

Să tresalte lumea verde
De flori n'ndrăgostirii...
Vestezi să-și aplece ramul
Trandafirii....

Și zîmbete n'alurare
Cel copil cu ochii vineți...
Răzimat pe coate-adoarme
...Doarme-al patimilor oriveș...

Linistit de-alungul bolții
Trece luna călătoare
Ale viselor pribege
Mărturie zîmbitoare.

Octavian.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 1 Aprilie 1903 v. încep
nove abonamente lunare, ouar-
tale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați
a grăbi o reînnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expe-
diție a foil.

Abonamentele se fac prin
mandate postale și anumit pentru
un timp, care începe cu prima și
se termină cu ultima lună, după
stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . . . 28 cor. — bani.
Abonamentul semestral . . . 14 cor. — bani.
Abonamentul trimestral . . . 7 cor. — bani.
Abonamentul lunar costă . . . 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abo-
nenți, ca adresele să fie însemnate
oât se poate de corect și legibil.
Domnii abonenți vechi sînt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fașile, în
care li-s'a trimis „Tribuna“ până
acum.

Administrațiunea.

Sosiți în Sibiul.

La 6 Aprilie n. 1903.

Hotel »*Împăratul Romanilor*«: *Berozy*,
Oluj, *Belle*, *Friedrich*, *Făgăraș*, *Dr. Goldfinger*,
Kraft, *Sebeșul* - s.s., *Kosata*, *Elisabetopol*,
Meschik, *Steinhart*, *Sentner*, *Wolfram*, *Lux*,
Philipp, *Zika*, *D. a. cant*, *Viena*, *Maticoske*, *Vulkan*,
Dr. Györfy, *Hacht*, *Reich*, *Kobela*, *Bernhardt*,
Budapesta, *Eugenhofar*, *Graz*, *Joschi*, *Jaslovitz*,
Comșia, și *Iam*, *Seliște*, *Rudolf*, *Lipsca*.
Hotel »*Meltzer*«: *Sinau*, *Elisabetopol*, *Eck-*
hardt, *Chirpăr*, *Dobak*, *Micăsasa*, *Stanciu*, *Cor-*
descu, și soția, *București*, *Kronberger*, *Buda-*
pesta, *Rajiu*, *Blaj*.
Hotel »*Habermann*«: *Barth*, *Măgurele*.

Redactor responsabil: *Ioan E. Prodan*.
Proprietar: Pentru »*Tipografia*«, societate pe
acțiuni: *Iosif Marschall*.

*) Liuriciu.

**) Se zice de nouă ori în 3 seri.

compus din următoarele piese teatrale:

Posta ultimă

4 89 -52

===== Se capătă în toate locurile. =====

129 8

De vânzare la „Tipografia“, societate
pe acții și la W. Krafft în Sibiu.

Se află de vânzare în librăria W. Kraft în Sibiu.

Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat		Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat		Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat				
10.—	10.—		2.10	pleacă	Viena	soseşte	1.50	7.20	6.20	1 50	10.00	10.00	12.30	8.50	pleacă	Viena	soseşte	3.25	7.20	6.20	6.20
9.—	6.50	5.45	9.15		B-Pesta (gara centr.)		7.10	1.50	6.40	7.50	8.10	6.50	10.00	2.—		B-Pesta gara centr.		6.10	1.50	7.20	9.35
11.56	9 07	9.27	11.19		Szolnok		3.37	11.36	3.46	5.32	11.09	8.53	1.30	4.22		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
2.14	10.43	11.53	12.55		P. Ladány		12.54	9 59	1.12	3 56	3.32	11.51	6.05	7.11	soseşte	Arad	pleacă	9.35	8.18	11.20	4.21
3.49	11.56	1.48	2.11	soseşte		pleacă	11.04	8.43	11.36	2.38	4.07	12.11	6.35		pleacă		soseşte	8.57		10.50	4.06
4.10	12.11	2.06	2.18	pleacă	Oradea-mare	soseşte	10.44	7.51	11.15	2.32	4.22	—	6.46			Glogovaţ		8.45		10.38	—
4.50	12.52	3.04	2.51		Mező-Telegd		10.07	7 13	10.43	2.03	4.47	—	7.06			Gyorok		8 24		10.14	—
5.33	1.40	3.50	3.26		Rév		9.32	6 33	10.13	1.37	5.03	—	7.16			Pauliş		8.12		10.00	—
5.56	2.06	4.14			Bratca		9.11	6 11	9.55		5.30	12.50	7.34			Maria-Radna		7.57		9.45	3.27
	2.50	5.02	4.16		Ciucia		8.37	5.35	9 24	12.55	5.54	—	7.55			Conop		7.22		9.15	—
7.23	3.30	5.49	4.52		Huiedin		7.58	4 52	8.48	12.23	6.11	1.16	8.11			Bérvava		7.05		8.57	2.57
8.23	4.27	6.56	5.42		Nadâşul-unguresc		6.42	3 40	7.35		6.58	1.46	8.51			Soborşin		6.25		8.15	2.31
8.37	4.42	7.12	5.55	soseşte		pleacă	6.7	3 18	7.13	11.10	7.27	2.05	9.19			Zam		5.50		7.41	2.05
8.54	4.52	8.30	6.11	pleacă	Cluj	soseşte		2.56	6.45	10.50	7.53	—	9.43			Gurasada		5.23		7.16	—
9.11	5.13	8.59	6.27		Apahida		5.22	2.37	6.27	10.34	8.08	2.28	9.59			Ilia		5.13		7.06	1.39
10.21	6.24	10.41	7.27		Ghiriş		5.54	1.27	5.12	9.29	8.26	—	10.17			Branicica		4.49		6.43	—
10.47	6.52	11.16	7.50		Cucerdea	pleacă	3.11	12.56	4.43	9.—	8.52	2.54	10.42			Deva		4.27		6.20	1.12
10.56	6.57	11.31	7.52			soseşte	3.02	12.46	4.33	8.55	9.24	3.13	11.20			Simeria (Piski)		4.12		6.05	1.00
11.03	7.04	11.40			Uioara		2.56	12.40	4.27		9.52	3.32	11.53			Orăştie		3.33		5.19	12.33
11.12	7.11	11.50			Vinţul-de-sus		2.49	12.33	4.20		10.16	—	12.19			Şibot		3.13		4.55	12.19
11.34	7.33	12.20	8.16		Aiud		2.27	12.12	3.59	8.29	10.40	4 15	12.44			Vinţul-de-jos		2.53		4.34	12.03
11.52	7.53	12.46	8.32	soseşte	Teiuş	pleacă	2.05	11.13	3.38	8.12	11.01	4.28	1.02			Alba-Iulia		2.33		4.17	1.42
12.24		1.48	8.37	pleacă		soseşte	1.47		3 02	8.—	11.30	4.50	1.28		soseşte	Teiuş	pleacă	2.00			

Tren de persoane				Tren mixt	Tren de persoane				Tren de persoane			Tren mixt	Tren de persoane							
					Tren de pers.	Tren mixt	Tren de persoane			Tren de persoane	Tren mixt		Tren mixt	Tren de persoane						
2.21	4.43	11.14	7.10	pleacă	Copșa-mică	sosește	6.10	9.32	3 09	12 35	—	6.15	11.56	5.00	pleacă	Arad	sosește	10.43	3.44	10.59
3.50	6.36	12.42	8.50		Ocna		4.52	8.05	1.34	11.11	—	7.00	12.42	6.14		Vinga		9.47	3.01	10.17
4 12	7.04	1.04	9.15	sosește		pleacă	4.25	7.41	1.05	10.30	—	7.21	1.05	6.52		Merczifalva		9.09	2.33	9.50
Tr. mixt		Tr. mixt	—		Sibiu		—			Tr. mixt	—	7.49	1.35	7.39	sosește	Timișoara	pleacă	8.25	2.00	9.17
4.33		2. —	—	pleacă		sosește	—	7.33		8.57										
5.23	Comunica numai Marția și Vinerea	2.54	—		Tâlmăciu mare		—	6.45		8.04										
6.15		3.59	—		Avrig		—	6.01		7.15										
8.34		6.35	—	sosește	Făgăraș	pleacă	—	3.32	Comunica numai Marția și Vinerea	4.25										

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.